

Gerald Edelman (1989), zihni yalnızca sinirbilimsel teorinin formüle edebileceğini öne sürer: “...zihnin bilimsel teorisinin inşa edilmesi, doğrudan beynin yapısı ve çalışması üzerine kurulur... sinir hücreleri organizasyonu üzerine kurulur.” Francis Crick (1994) ise, “zihnimiz hakkında bilimsel inançlarımız – bizim beynimizin davranışlarının – sinir hücreleri ve diğer hücrelerin, ilişkili moleküllerin etkileşimi ile açıklanabilir” der.

Sinirbilim, biyolojik sinirbilimi akla getirir. Bireysel sinir hücrelerinin yapısını, işlevini, sinir hücreleri topluluklarını ele alır. Basit ifade ile biyolojik sinirbilim sinirin fizyolojisi, kimyası ve anatomisini konu edinir ya da kapsar. Sinirbilim diğer bir bakış açısı ile bilişsel sinirbilim (*cogniti ve neuroscience*

) olarak ele alınır. Bilişsel sinirbilim, biyolojik ve fiziksel bilimleri, zihinsel görüngüleri açıklayan psikoloji biliminin disiplinler arası çalışmasıdır. Oysa, biyolojik sinirbilimi beynin biyolojisini anlamaya çalışırken, bilişsel sinirbilim zihni anlamak için biyoloji ve psikolojiyi kullanır. Bu yönden bakıldığında iki çeşit sinirbilim öğretisi ayrımı yapılabilir:

[\[1\]](#)

1.Bilişsel sinirbilim/sıradan sinir hücresi öğretisi

2.Biyolojik sinirbilim/Radikal/esaslı sinir hücresi öğretisi

1.Bilişsel (Sıradan) Sinirbilim

Bu bakış açısında göre, zihnin başarılı teorisi saf olarak, bilişsel sinirbilimi teorisi olacaktır. Psikolojik fenomenler açıklanacaktır ve bilim olarak bunu bilişsel sinirbilimi yapacaktır. Bilişsel sinirbilimi, psikolojik ve biyolojik bilimleri içerecektir. Ancak zayıf bir öğreti olarak düşünülür. Bunun üç nedeni vardır: 1. Zihni biyolojik bir fenomen olarak ele alır. Diğer bir ifade ile tezini

maddeciliğe yaslar. Yani, zihinsel fenomenler sinirsel fenomenlere karşılık gelir. 2. Öğretiye göre, bu fenomenin anlaşılması bilimle sağlanacaktır. Tezini ise *natüralizme* dayandırır. 3. Yine de öğreti, biyolojik kavramlarla anlamayı tam olarak sağlayamayabilir. Psikolojik kavramlara da gerek duyabilir.

Sonuç olarak bu öğreti, zihin teorisinin açıklanmasını geleceğe bırakır. Bu nedenle “köklü” sonuçları yoktur. Dolayısıyla, “sıradan” olarak adlandırılır. Bu bakış açısı, bilişsel bilimcilerce askıya alınmıştır. Bilişsel bilimlere göre, zihnin araştırılması aynı zamanda beynin araştırılmasıdır. Başarılı bir zihin-bilinç teorisi bir beyin teorisi olacaktır. Buna karşılık ayaklarımızın, böbreğimizin ve maddesel olmayan zihnin bir teorisi olmayacaktır. Ve bu her şeyi sinir hücreleri ve onların özellikleri ile açıklayabilecektir.

Genellikle, zihnin-bilincin herhangi bir teorisi ya zihnin biyolojik bir fenomen olduğunu, yani zihnin çalışmaların doğal bilimin bir parçası olduğunu, ya da en azından psikoloji ve sinir bilimi biyolojisinin uygunsuz olduğunu yalanlayacaktır. Bunun örneği, düalizm ve yapay zekâ programlarıdır. Her birini ele aldığımızda, yukarıdaki ilkelerden biri dışlanır. Bu görüşler, bu tipteki sinir öğretisi ile bağdaşmaz.

2.Biyolojik (Köklü) Öğreti

Bu bakışa göre, başarılı bir zihin-bilinç teorisi saf biyolojik sinirbilimsel teori olacaktır. Bu bakışta, dilbilimi ya da psikoloji bilimine herhangi bir atıfta bulunmaya ya da yardımına gerek kalmayacaktır. Zihnin başarılı teorisi de, beynin, sinir hücrelerinin, ağlar ve yapılarının temel yapısal ve işlevsel terimleri ile ifade edilecektir. Churchland’ın bakış açısı köklü sinir öğretisidir. Psikolojik özellikler hücre altı seviyesinin biyolojik özellikleri ile ifade edilebilir. Nasıl jeolojik depremler, mikrofiziksel parçacıkların bir düzenlenmesinin meydana getirdiği yer değiştirme sonucu makroskobik depremlere neden olabiliyorsa, beyin için de aynı şey geçerlidir. Bu fikri öne süren Churchland’ler dünyanın bir “zihni” olmadığına dikkat etmezler. Aynı zamanda depreme neden olan plakların yer değiştirmesini doğrudan mikrofiziksel kuark, gluon, elektron ve foton terimleri ile anlatan da yoktur. Ancak, yine de, “bilişselliğin doğasının yapısı, biyolojik beyinlerin mikro düzenlenişinin ve mikro çalışmasının incelenmesiyle bulunabilir. Psikolojik teori sonuçta açıklamalarını sinirbilimsel teorisinin terimlerinde bulacaktır” diye öne sürerler.

Kişisel Bakışlar: Sinirbilimsel Öğreti

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.
Cumartesi, 16 Şubat 2013 10:38 -

Tablo.

[\[2\]](#)

Psi/phi

Özellik

Soru

Zihin bağlantıları

Zihnin varlığını ve miktarını nesnel olarak nasıl belirleyebilirim? Başka zihinlerle bağlantı kurabilir miyim?

Zihin haritaları

Bizim dışımızda hangi tür zihinler fiziksel dünyayı taşıyorlar? Dışsal gerçeklik zihnim tarafından mı oluştu?

Kişisel Bakışlar: Sinirbilimsel Öğreti

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.
Cumartesi, 16 Şubat 2013 10:38 -

Yapay farkındalık

Nasıl bizimki gibi içe sahip makineler üretebiliriz? Monistik yaklaşıma göre zihin ve madde birse, sıradan

Zihin miktarı

Bir varlığın bilinçli farkındalığının miktarını maddenin hangi özelliği belirliyor? Bilincin kesintiye uğraması

Zihin kalitesi

Bilinçli farkındalığın kalitesini belirleyen nedir? Bizler şu anki varlıkların ve henüz insanlar tarafından

Dikkat

Bilinçli madde dikkatini nasıl verir? Aktif (istemli) ve pasif (otomatik) eylemler nasıl olmaktadır?

Benlik duygusu

Bilincin dikkat çekici özelliği olan benlik hissi nedir? Zamanla kişilik özelliklerimizin değişmesine rağmen,

Kişilik

Kişiliğin özü nedir? Soyutlanmış iç deneyimlerden bir “kişi” oluşturmak için gerekli şartlar nelerdir? Kişi o

Özgür irade

Benlik duygusu ve kişilikle özdeşleşen, bilinçli ve istemli olan ve “benliğim” tarafından yaptırılan özgür se

Ölüm

Kişisel Bakışlar: Sinirbilimsel Öğreti

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.
Cumartesi, 16 Şubat 2013 10:38 -

Beden öldüğünde zihne ve bilince gerçekten ne olduğunu, dini ve felsefi açıklamalar yerine bilimsel tem

Zihne ulaşmak

Dışarıdaki zihinlere ulaşılabilir mi? Zihinler (beyinler) arası veya zihin dışında yer alan sıradan madde ar

Evrım

Evrimsel yönden bilinçli olmanın değeri nedir? Bir iç hayata sahip olmak atalarımıza var olma mücadeles

Sürpriz

İyi bir bilinç teorisinin en önemli özelliği, insan farkındalığının şu anda bilinen veya tahmin edilen özellikler

[1] Gold I and Stoljar D. A neuron doctirine in the philosophy of neuroscience. BBS 1999.

[2] Herbert N. Temel Biling: İnsan Bilinci ve Yeni Fizik. Ayna Yayınevi. İstanbul. Kasım 1999; 38.